

Φονταμενταλισμός

23/06/2016 • 00:02

Γλωσσάρι

Οι **φονταμενταλιστές** πιέζουν τον Ταγίπ Ερντογάν να περιορίσει τα στοιχεία που δηλώνουν ότι η Τουρκία είναι κοσμικό κράτος. Παράλληλα επιδιώκουν να προχωρήσει στο να μετατρέψει την Αγία Σοφία σε μουσουλμανικό τέμενος ή αλλιώς τζαμί.

Ο **φονταμενταλισμός** είναι η ακραία προσήλωση σε πολιτικές και κυρίως θρησκευτικές αρχές. Από την λατινική λέξη fontamentum (=θεμέλιο) βγαίνει η γαλλική fontamentalisme (=θεμελιώδης). Αυτής της γαλλικής αποτελεί μεταφορά ο δικός μας **φονταμενταλισμός**. Από την λατινική ρίζα εξηγείται και η συνώνυμή της **θεμελιωτισμός**.

Αρχικά, στις αρχές του 20ου αιώνα, δήλωνε ένα θρησκευτικό ρεύμα που υποστήριζε την επιστροφή στις ρίζες της χριστιανικής πίστης, στις βιβλικές διδαχές, που θεωρούνται οι βάσεις, τα θεμέλια του χριστιανισμού. Εμφανίστηκε στην Αμερική, στην προτεσταντική κοινότητα του 1920, και αργότερα επεκτάθηκε και στις άλλες ομολογίες.

Πρόσφατα, όμως, περίπου στη δεκαετία του 1980, η σημασία της διευρύνθηκε. Με τον **φονταμενταλισμό** αναφερόμαστε σε κάθε θρησκευτικό ή ιδεολογικό φανατισμό. Εκτός, λοιπόν, από χριστιανικό και μουσουλμανικό **φονταμενταλισμό** έχουμε ιουδαϊκό και πολιτικό **φονταμενταλισμό**.

Ο μουσουλμανικός στρέφεται εναντίον της εισβολής κάθε δυτικού στοιχείου στον τρόπο σκέψης και ζωής, ενώ ο ιουδαϊκός εμμένει στην αυστηρή τήρηση των θρησκευτικών παραδόσεων.

Ως πολιτικός **φονταμενταλισμός** μπορεί να θεωρηθεί η ακραία εφαρμογή συγκεκριμένων ιδεών και η αποστροφή κάθε νεωτερικότητας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι με **φονταμενταλιστές** ως χαρακτήρες έχει ασχοληθεί και η λογοτεχνία. Κλασσικό παράδειγμα όλων των εποχών είναι οι Δαιμονισμένοι του Ντοστογιέφσκι που πραγματεύεται την παρουσία των **φονταμενταλιστών** του μηδενισμού.

Συνώνυμες λέξεις για τον **φονταμενταλισμό** η μισαλλοδοξία, φανατισμός, ενώ αντώνυμες ο φιλελευθερισμός, νεωτερισμός.